

[Moses Ølsen.]

tetryk, for disse befolkningsgrupper, som er bedre stillet end andre, er jo også bedre i stand til at flytte fra sted til sted, og i givet fald vil det være mindre heldigt for en kommunes økonomi, at sådanne sikre provenugivende personer flytter fra kommunen.

Jeg mener at kunne se en vis parallel her til fra dengang, da man begyndte at differentiere fiskernes indhandlingspriser, således at fiskeren fik bedre pris for sin fisk inde i fabriksbyen, end hvis han indhandlede på sin bygd for eksempel. Det har jo bevirket mange gange, at de driftigste fiskere valgte at flytte ind til fabriksbyen med produktionsmæssig og social stagnation ude på bygden til følge. Jeg mener også, man kan befrygte, at det kunne blive vanskeligere at få kvalificeret arbejdskraft ud til de skattemæssigt mindre begunstigede kommuner, medmindre man tilbyder forskellige kompensationsordninger, men jeg mener, at i givet fald vil sådanne kompensationsordninger eller præmier, om man vil, være socialt og psykologisk uheldige. Det kender vi lidt til i dag, hvor præmieringsordningerne har været genstand for heftige debatter og gnidninger på forskellige arbejdspladser. Men det er selvsagt yderst svært at sige, om det vil gå sådan, som jeg siger nu, eller ej, bl. a. fordi disse ændringer er af så forholdsvis ny dato, at de for så vidt ikke har været til offentlig debat i Grønland. Jeg mener ikke desto mindre, at det her drejer sig om risici, som man absolut må tage med i de videre overvejelser omkring lovforslaget.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, har det samlede landsråd endnu ikke taget stilling til, endside debatteret, dette ændringsforslag. Det sker først i løbet af næste måned, og måske får de enkelte landsrådsmedlemmer først det ændrede forslag at se, når de kommer til Godthåb til forhandlinger. På den måde får de ikke rigtig nogen rimelig tid til at konfrontere vælgerne og kommunalbestyrelserne med disse ændringer forud for deres stillingtagen i landsrådet, hvis de i det hele taget tager stilling til det i denne samling.

Derfor ville jeg anmode partierne her om, at de forbeholder sig deres endelige stilling til lovforslaget, indtil landsrådet har be-

handlet det og er kommet med sine indstillinger.

I øvrigt finder jeg, at det ville være helt på sin plads, om samtlige folkevalgte landspolitikere i Grønland, dvs. landsrådsmedlemmer og folketingsmedlemmer, under denne landsrådssamling kunne debattere dette lovforslag igennem. Naturligvis forestiller jeg mig ikke, at folketingsmændene pludselig skal få stemmeret i landsrådet, men taleret må der dog kunne bevilges i sådanne sager, som kommer til at få en meget gennemgribende betydning for hele samfundet.

Min skepsis over for ændringerne skyldes også, at skattepolitikken ligesom kommer til at fungere helt uden om det grønlandske landsråd, hvis jeg har læst lovforslaget rigtigt. Ganske vist skal landsrådet nedsætte et fælles skatteråd, men derudover forekommer det mig, at kanalerne gennemgående kommer til at gå direkte mellem kommunerne og ministeriet for Grønland, og ud fra en nærdemokratisk synsvinkel finder jeg dette forhold noget betænkeligt og havde foretrukket, at kanalerne gik mellem landsrådet og kommunerne. Jeg foretrækker med andre ord et system, hvorefter landsrådet i samarbejde med Kommunernes Landsforening træffer beslutninger om udskrivningsprocent og personfradrag, og det er min opfattelse, at en sådan ordning vil stemme bedst overens med de hjemmestyretanker, som vi nu skal til at formulere nærmere i det af ministeren nedsatte hjemmestyreudvalg. Naturligvis er der visse fordele ved, at landsrådet på den måde slipper for at komme ind i skattesystemet, idet det så slipper for de udgifter, der er forbundet med oprettelse og drift af skattesystemet i Grønland. Men hvis jeg var landsrådsmedlem, ville jeg måske føle mig lidt ilde tilpas, hvis jeg skulle sidde og diskutere kioskerens åbningstider om søndagen, mens betydningsfulde økonomiske beslutninger debatteres mellem ministeriet og de enkelte kommunalbestyrelser.

I øvrigt er jeg tilfreds med, at man har bestræbt sig på at forenkle det administrative apparat så meget som muligt; men uden at være i stand til at komme med konkrete ændringsforslag kunne jeg have ønsket mig et endnu enklere skattesystem, det er